

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Vigessimvsqvartvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

CANTVS VIGESIMVS
QVARTVS.

CANCION XXIV.

SENSVS.

Quando tu me mirauas
Tu gracia en mi tus ojos imprimien,
Por esso me adamauas
I en esso merecian
Los mios adorar loque enti Veian.

Quando me aspicias
Gratiam tuam in me tui oculi imprimebant,
Idcirco me adamabas
Et in eo merebantur
Mei oculi adorare, quod in te cernebant.

DECLARATIO.

*Veni am-
nis proprie-
tas nihil
sibi, omnia
amato as-
scribere.*

PRoprium est perfecti amoris, nihil admittere aut sibi assumere, nihilque sibi arrogare velle, sed omnia amato ascribere. & siquidem hoc etiam in amoribus terrenis reperitur, quanto magis in amore diuino, vbi tantopere id faciendi videtur rationi. Quapropter cum in antecedentibus canticis Sponsa sibi aliquid vendicare visa sit, vbi putat, quod ipsa vna cum dilecto serua conueneret, & quod crine suo texeretur, quod sane opus non parui est momenti & pretij: tum etiam quod deinceps afflatur & gloriatur Sponsam in vno crine suo ligatam, & in vno oculorum plagatam fuisse, vbi magna sibi merita tribuisse visa est. Propterea in presenti cantu cupit mentem suam explicare, & deceptionem, quae ibi latere posset, abolere, verita & sollicita, ne sibi meritum aliquod ascriberetur, atque adeo minus Deo tribueretur, quam illi deberetur, ipsaque desiderat. Proinde totum illi attribuens, simulque acceptum referens ait: Idcirco amoris sui crine eum fuisse ligatum, & oculo fidei suae plagatum, quia amice & beneuole aspiciere eam dignatus sit, quo aspectu gratam sibi gratiosamque effecit, nec non, quod per hanc gratiam & virtutem ab eo acceptam, amorem ipsius animique robur promeruerit, ut gratè adoraret dilectum suum & opera illius gratia & amore condigna praestaret.

Quando me aspicias.

Nimirum amoris affectu, diximus enim, quod aspiciere Dei, hoc loco sit idem, quod amare.

Gratiam tuam in me tui oculi imprimebant.

Sponsi oculi hic expriment illius misericordiam diuinitatem, quae dum propi-

ta sese ad animam inclinat, amorem suum & gratiam in illam infundit & imprimit, qua ita eam decorat & extollit, ut suae diuinitatis consortem efficiat. Videns autem anima dignitatem & celsitudinem, in qua à Deo constituta est, ait:

Idcirco me adamabas.

Adamare, est vehementer amare, est

amplius quam simpliciter amare, est quasi dupliciter amare, hoc est, duplici titulo seu ratione amare. Et sic in hoc Versu indicat anima duplex motuum & causam amoris, quo dilectus in eam fertur, quibus per motus non solum eam amabat crine colli ipsius reuinctus, sed etiam adamabat eiusdem oculo plagatus. Porro huius tam arcti & vehementis amoris causam, eam esse ait in hoc Versu, quoniam aspectu suo gratiam conferre voluit, ut sibi complaceret in illa amoris sui crinem largiendo, ac fidei illius oculum formando charitate sua: propterea ait: *Idcirco me adamabas.* Nam ponere Deum in anima gratiam suam, est dignam & amoris sui capacem efficere: Itaque tantundem est ac dicere, quia reposueras in me gratiam tuam, pignus sane condignum amore tuo, propterea me adamabas, hoc est, idcirco vberior gratiam conferebas. Hoc idem sibi

Sanctus. 16. voluit D. Ioannes: *dat gratiam pro gratia,* videlicet dat gratiam pro priori gratia, quod est maiorem conferre gratiam. Non enim absque ipsius gratia possumus eiusdem gratiam promereri. Notandum est pro huius rei intelligentia, quod sicut Deus Optimus, Maximus, non amat aliquid extra se nisi propter se, sic etiam omnia æque diligit ac se ipsum, nam omnia amat in ordine ad se, amor autem habet rationem finis: & sic non amat res propter id quod sunt in se ipsis. vnde Deum animam amare est quodammodo intra se ponere, sibi que eam coæquare: & ita diligit animam secum in se, eodem quo seipsum amat amore: Ideoque in quouis opere bono meretur anima amorem Dei. Siquidem hac gratia & celsitudine insignita, Deum ipsum in singu-

lis operibus suis promeretur: idcirco legitur in hoc alio Versiculo,

Et in eo merebantur.

In isto fauore & gratia, qua oculi misericordie tuæ me donarunt, erigendo me ad tuum amorem, condigni habitus sunt & meruerunt

Mei oculi adorare quod in te cernebant.

Quod est dicere: potentie animæ meæ, O Sponse mi, quæ antea propter miseriam & in operando exiguum habitatem humiles & abiectæ erant, iam nunc ad te conspiciendum meruerunt extolli. Nam posse animam Deum aspiceret, est in Dei gratia opera efficere, & iam tum animæ oculi merebantur adorare in ipso, quia adorabant in gratia Dei sui: adorabant id quod iam videbant in illo, illustrati ac sublimati illius gratia & fauore, quod antea minimè cernebant ob innatam cæcitatem & vilitatem suam. Quid igitur iam videbant? videbant certè magnitudinem virtutum, abundantiam lauitatis, bonitatem immensam, amorem & misericordiam, innumeraque beneficia ab illo accepta, tum quando erat in statu gratiæ, tum etiam quando erat extra ipsum: hæc omnia iam erant digni adorare cum merito oculi animæ, eo quod essent gratiosi, quod hæc ænus non solum non merebantur adorare, nec videre, sed ne quidem considerare: ingens quippe est cæcitas & rusticitas animæ extra gratiam existentis.

CANTVS VIGESIMVS
QVINTVS.

CANCION XXV.

No quieras despreciarme
Que si color moreno en mi hallaste,
Ta bien puedes mirarme
Despues que me miraste
Que gracia y hermosura en mi dexaste.

SENSVS.

Noli me despiciere
Nam si fuscum in me colorem inuenisti,
Iam me nunc potes aspiciere,
Postquam me aspexisti,
Nam gratiam & decorem in me reliquisti.

DECLARATIO.

A Nimo erecta iam Sponsa, ac seipsam æstimans ob gratiarum pignora obtenta à dilecto suo, vidensque se propter illa æstimatione dignam esse, eò quod illius dona sint, etiamsi natura sua vilis nullaque æstimatione sit digna, audacter dilectum suum alloquitur, dicens, vt deinceps nolit eam paruifacere, nec despiciere: nam licet antehac ob culpæ suæ fœditatem & vilitatem naturæ, hoc mereretur; attamen quandoquidem iam semel illam aspexerit, quo aspectu gratia sua eam locupletarit, & decore suo amicit; meritò iterum sæpiusque eam aspiciere potest, gratiam & decorem adaugendo: ratio quippe & causa sufficiens id suadent, nimirum, quod etiam tunc illam intuitus sit, cum adhuc indigna esset, nullamque ad hoc aptitudinem haberet,

Noli me despiciere.

Quasi diceret, quandoquidem sic res se habent, prout dictum est, noli me iam vilipendere.

Nam si fuscum colorem in me reperisti.

Si enim, priusquam me aspiceres, turpitudinem culparum & imperfectionū, naturalisque conditionis ignobilitatem in me reperisti,

Iam me nunc potes aspiciere Postquam me aspexisti.

Expellendo fuscum illum & ingratum colorem, quo visu iniucunda erā, planeque indigna, iam nunc pluries me potes

aspiciere, non solum enim primo aspectu tuo colorem fuscum à me repulisti, sed & visu digniorem reddidisti, eo quod

Gratiam & decorem in me reliquisti.

Plurimum sibi complacet Deus in anima gratiæ suæ munere insignita: gratanter siquidem in illo commoratur, ipsa verò illius consortio grandis effecta est, ideoque ineffabiliter eam diligit, eique in omnibus euentibus & operibus vberiorum amorem ac dona potiora communit: anima enim amore sublimata & honestata in Deo, precibus plurimum obtinet. quod significauit Deus loquens cum dilecto suo Iacob per Maiam, his

vet.

B.
Joan
à Cru

Oper
mysti
NI
12